

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Пепа Митева, Бургаски свободен университет

дисертационен труд, разработен от **Пламен Николов Колев** на тема:

ЕФЕКТИВНОСТ НА РЕЗИДЕНТНИТЕ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ДЕЦА И МЛАДЕЖИ С УВРЕЖДЕНИЯ

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.4. Социални дейности

Биографични данни за докторанта

Пламен Колев е специалист, придобил специфична професионална квалификация и като преподавател, и като експерт в сферата на работа с деца с увреждания и администриране на подобни услуги и проекти. През 2000 г. завършва ВУ „Св. Св. Кирил и Методий“ магистратура в специалност Социални дейности. Професионалният опит на кандидата е обогатен от ролите му на Гл.експерт Дирекция „Образование и социални дейности“ гр. Габрово (2014), активности в „цялостната дейност на Община Габрово в социалната сфера“ (2004) и др.

В настоящия момент Пламен Колев е асистент в ТУ – Габрово, в специалности „Социални дейности“ и „Публична администрация“, което утвърждава още веднъж неговите академични интереси в областта на дисертационното му изследване. Една от силните страни в академичната и професионална компетентност на кандидата безусловно е придобитият опит в подготовка и разработване на проекти в сферата на социалните дейности и социалната работа с уязвими общности.

Освен доброто познаване на потребностите на изследваната аудитория в различните аспекти на живота и социалната среда, авторът на дисертационно изследване Пламен Колев обогатява познанията си и чрез ръководене и координация на Европейски проекти, отнесени в сферата на „домашната среда“ и „финансовите услуги“ на потребителите, коректно отразено в професионалното му CV.

Публикациите на Пламен Колев, свързани с дисертационната разработка са пет на брой, като три от тях конкретни и отговарят на условията по процедурата. Докторантът е автор и на учебно помагало „Социални услуги“, напълно в съответствие с изследваната тема и проучване.

Биографичните данни за докторанта потвърждават неговите качества на последователна и систематизирана подготовка и интереси в представената тема, публикации ориентирани към уязвимите общности и проектна дейност – възможност за практическо и административно обогатяване на професионалния опит.

Анализ на дисертационното изследване

Представеното дисертационно изследване е резултат от натрупан опит на докторанта по представената тема:

ЕФЕКТИВНОСТ НА РЕЗИДЕНТНИТЕ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ДЕЦА И МЛАДЕЖИ С УВРЕЖДЕНИЯ.

Разглежданите услуги са многоаспектни по своя характер. Те изискват поглед не само от гледна точка на администриране и управление, а и от личностна позиция – емоционална, социална, културна и т.н. Що се отнася до изследователската група „деца и младежи“ отново подходът е многопластов, не само поради възрастовите особености на потребителите, а и относно техните специфични потребности, обкръжение и дефицити.

Дисертационният труд е поднесен в съответната академична форма и съдържание. Прави впечатление прегледното визуализиране на текста. Обемът е от 291 страници, от които 15 са в Приложения – въпросници и бланка за интервю. Структурирани са увод, четири глави, заключения, използвани източници и приложения. Текстът се финализира от „Декларация за оригиналност“. Съдържанието на труда включва и подробно представен списък на Таблиците – общо 93 фигури, означени по глави. Библиографията обхваща 129 източника, от които 102 на кирилица, 26 на латиница“.

Открояват се няколко основни момента в структурата на дисертационния труд:

- разгънато и обосновано проследяване на основните понятия и теми, свързани с концепцията „социални работи“, „социални услуги“, „ефективност на социалните услуги“, „нормативна база“;
- разширено и концептуално тълкуване и фокус в социалните услуги за деца в България, преглед на проблемните сфери, както и специфични аспекти от реформата по тях;

- коректно тълкуване на спецификите в социалните услуги на ЦНСТ за деца и младежи с увреждания, както и модели за тяхната оценка;
- разработка на дизайн на изследването – с богат анализ и интерпретация на данните, изводи и препоръки;
- умело боравене с научна литература и подходящо цитиране.

Текстът следва съдържанието на разработката. Свързан е с основните цел, задачи и хипотези. Специално място е отделено на акцентите в темата, а именно – социалните услуги в общността и тяхната ехективност, предоставена от ЦНСТ за деца и младежи с увреждания.

Съществен момент в разработката е проучването на мнения и оценки от персонала и специалистите, отразяващи тези услуги.

Авторовият модел от разработени критерии и показатели носи основният приносен модел в дисертационната разработка.

Хипотезите в изследването не са особено оптимистични. Преценката и предположението, основано вероятно на практическия и експретен опит в системата, дават основание за обективен поглед и основание за проверка на реалността по научен път.

Авторът отразява и „ограниченията в изследването“, което още веднъж предполага професионален анализ и подход.

Изследователският дизайн предлага разнообразни методи на изследване: шест на брой, които обхващат различни аспекти на поставената тема – от една страна анализ и диагностика, от друга – оценка и интервюиране, обработени със съответните за дизайна стратегии.

Изследователската група се състои от 22 деца и младежи с увреждания.

Респондентите – деца и младежи с увреждания са ограничен брой, но като се има предвид характера на дефицита се приема, че проведените интервюта, въпросници за персонала и специалистите в системата са основателно доказателство да бъде направен профил на ефективността на услугата.

Авторът на разработката показва аналитично мислене и умения да структурира представения материал в темата. Разбира се, основните акценти, разглеждани в текста са приноси като цяло за системата за социални услуги в България, поради трудността да се прилагат валидизирани методики по темата и поради характера на потребителите като цяло. Още повече, едно такова научно изследване на ефективността предполага риска да бъдат изведени дефицити и в самата система. Изисква се професионална смелост, широта на погледа и обективност!

Основни приноси в дисертационната разработка

Приемам за основателни ясно формулираните пет приносни моменти от докторанта. С професионално удовлетворение отбелязвам и достойнствата на разработката, които могат да бъдат обобщени накратко:

1. Постигната е поставената цел на дисертационното проучване, като са очертани понятийно, смислово, теоретично и приложно основните аспекти на социалните услуги за деца и младежи с увреждания и тяхната ефективност.
2. Дефинирано е ясно понятието „ефективност“ в рамките на изследвания проблем, което се обогатява от авторската преценка.
3. Широко и мащабно за българските условия и практики е експериментиран изследователски модел за оценка на ефективността на резидентните социални услуги в общността.
4. Проследява се не само актуалното състояние на един отрязък от системата, а се коментира и приемствеността на грижата и нейните ефекти – напредък и перспективи.
5. Информираност за „лицето на системата“ се получава не едностранчиво, от самите потребители, а от основните участници в услугата – персонал и специалисти.
6. Разработката и апробирането на усъвършенстван модел за оценка е от значение и приносен момент в изследователския спектър на подобни услуги в България.

Дисертационна разработка е основание да бъде погледнат в по-широк аспект един реален, активен в социалната сфера концепт, който подлежи на внимателен прочит и анализ в следващи етапи на работа. Практическите модели за оценка са изключително полезни, разнообразни и необходими в приложен и диагностичен план. Цялостният вид на работата показва една зряла, обективна и академична нагласа.

Несъмнено, този труд е реален принос и модел за добри практики.

Заклучение

Дисертационният труд на тема:

ЕФЕКТИВНОСТ НА РЕЗИДЕНТНИТЕ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ДЕЦА И МЛАДЕЖИ С УВРЕЖДЕНИЯ,

с автор Пламен Николов Колев е представен съгласно академичните изисквания на процедурата за присъждане на **образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.4. Социални дейности.**

Подробно анализиранияте предоставени документи и текстове дават напълно основание за положителна оценка.

Предлагам на уважаемото жури да присъди на Пламен Колев образователната и научна степен „ДОКТОР“ по указаното професионално направление.

София, 24.04.2019

Автор на становището:

(доц. д-р Пепа Митева)